

Τα βασικά στοιχεία του νέου πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030:

- 1. Ένας δεσμευτικός στόχος μείωσης των αερίων θερμοκηπίου:** Ο στόχος για τη μείωση των εκπομπών κατά 40% κάτω από το επίπεδο του 1990, ο οποίος αποτελεί βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με εγχώρια μέτρα. Η ετήσια μείωση του «ανώτατου ορίου» σχετικά με τις εκπομπές από τομείς υπαγόμενους στο σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ θα αυξηθεί από 1,74 % που είναι σήμερα σε 2,2 % μετά το 2020. Οι εκπομπές από τομείς που δεν υπάγονται στο σύστημα εμπορίας εκπομπών θα πρέπει να μειωθούν κατά 30% κάτω από το επίπεδο του 2005 και η προσπάθεια αυτή θα κατανεμηθεί δίκαια μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συμφωνήσουν, έως το τέλος του 2014, ότι η ΕΕ θα πρέπει να δεσμευθεί για τη μείωση κατά 40% στις αρχές του 2015 στο πλαίσιο των διεθνών διαπραγματεύσεων για τη σύναψη νέας παγκόσμιας συμφωνίας για το κλίμα, οι οποίες πρόκειται να ολοκληρωθούν στο Παρίσι, στο τέλος του 2015.
- 2. Ένας δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο ΕΕ για την ανανεώσιμη ενέργεια:** Η ανανεώσιμη ενέργεια θα διαδραματίσει βασικό ρόλο στη μετάβαση προς ένα ανταγωνιστικό, ασφαλές και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα. Λόγω μιας προσέγγισης περισσότερο προσανατολισμένης προς την αγορά με διευκόλυνση των συνθηκών για τις αναδυόμενες τεχνολογίες, ένας δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο ΕΕ για τη χρήση ανανεώσιμων ενεργειών τουλάχιστον κατά 27 % το 2030 παρουσιάζει σημαντικά οφέλη για το ενεργειακό ισοζύγιο εμπορικών συναλλαγών, τον εφοδιασμό από εγχώριες πηγές ενέργειας, την απασχόληση και την ανάπτυξη. Ένας στόχος για τις ανανεώσιμες ενέργειες σε επίπεδο ΕΕ είναι απαραίτητος για να ωθήσει τη συνέχιση των επενδύσεων στον κλάδο. Ωστόσο, δεν θα μεταφραστεί σε εθνικούς στόχους μέσω της νομοθεσίας της ΕΕ, ώστε να αφήσει στα κράτη μέλη την ευελιξία να μετασχηματίσουν το ενεργειακό σύστημα με τρόπο προσαρμοσμένο στις εθνικές προτιμήσεις και περιστάσεις. Η επίτευξη του στόχου της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα μπορούσε να εξασφαλιστεί από το νέο σύστημα διακυβέρνησης το οποίο βασίζεται στα εθνικά ενεργειακά σχέδια.
- 3. Ενεργειακή απόδοση:** Η βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση θα συνεισφέρει σε όλους τους στόχους της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ· χωρίς αυτήν δεν είναι δυνατή η μετάβαση προς ένα ανταγωνιστικό και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα. Ο ρόλος της ενεργειακής αποδοτικότητας στο πλαίσιο του 2030 θα εξεταστεί περαιτέρω κατά την επανεξέταση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση που πρόκειται να ολοκληρωθεί εντός του έτους. Η Επιτροπή θα εξετάσει την πιθανή ανάγκη τροποποίησης της οδηγίας μόλις ολοκληρωθεί η επανεξέταση. Τα εθνικά ενεργειακά προγράμματα θα πρέπει να συμπεριλάβουν και την ενεργειακή απόδοση.

4. **Μεταρρύθμιση του συστήματος εμπορίας εκπομπών:** Η Επιτροπή προτείνει να θεσπίσει ένα αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς στην αρχή της επόμενης περιόδου εμπορίας του συστήματος εμπορίας εκπομπών το 2021. Το αποθεματικό θα αντιμετωπίσει το πλεόνασμα δικαιωμάτων εκπομπών που συγκεντρώθηκαν τα τελευταία χρόνια και θα βελτιώσει την ανθεκτικότητα του συστήματος σε μείζονες κλυδωνισμούς με την αυτόματη προσαρμογή της προσφοράς των δικαιωμάτων που τίθενται σε πλειστηριασμό. Η δημιουργία του εν λόγω αποθεματικού —εκτός από την πρόσφατα συμφωνηθείσα καθυστέρηση όσον αφορά τη δημοπράτηση των 900 εκατ. δικαιωμάτων έως την περίοδο 2019-2020 («αναδρομική χρηματοδότηση») υποστηρίζεται από ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων. Σύμφωνα με τη νομοθεσία που προτείνεται σήμερα, το αποθεματικό θα λειτουργεί τηρώντας πλήρως προκαθορισμένους κανόνες, οι οποίοι δεν θα αφήνουν κανένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στην Επιτροπή ή στα κράτη μέλη για την εφαρμογή του.
5. **Ανταγωνιστική, προσιτή και ασφαλής ενέργεια:** Η Επιτροπή προτείνει μια σειρά βασικών δεικτών για να αξιολογεί τη σταδιακή πρόοδο και να παρέχει μια πραγματολογική βάση δεδομένων για πιθανή θέσπιση πολιτικής. Οι δείκτες αυτοί αφορούν, για παράδειγμα, τις διαφορές τιμών ενέργειας με σημαντικούς εμπορικούς εταίρους, τη διαφοροποίηση στην προμήθεια και την εξάρτηση από εγχώριες πηγές ενέργειας, καθώς και την ικανότητα διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών. Μέσω αυτών των δεικτών, οι πολιτικές θα εξασφαλίσουν ένα ανταγωνιστικό και ασφαλές ενεργειακό σύστημα έως το 2030, η οποία θα συνεχίσει να παρακολουθεί την ολοκλήρωση της αγοράς, τη διαφοροποίηση στην προμήθεια, τον ενισχυμένο ανταγωνισμό, την ανάπτυξη των ενδογενών ενεργειακών πόρων, καθώς και την υποστήριξη της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας.
6. **Νέο σύστημα διακυβέρνησης:** Το πλαίσιο 2030 προτείνει ένα νέο πλαίσιο διακυβέρνησης με βάση τα **εθνικά σχέδια για ανταγωνιστική, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια**. Με βάση την επικείμενη καθοδήγηση από την Επιτροπή, τα εν λόγω σχέδια θα καταρτιστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με μια κοινή προσέγγιση, η οποία θα εξασφαλίσει ισχυρότερη ασφάλεια για τους επενδυτές και μεγαλύτερη διαφάνεια, ενώ θα ενισχύσει τη συνοχή, τον συντονισμό της ΕΕ και την επιτήρηση. Μια επαναληπτική διαδικασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών θα εξασφαλίσει ότι τα σχέδια είναι επαρκώς φιλόδοξα, καθώς και ότι διατηρείται η συνέπειά τους και η συμμόρφωσή με την πάροδο του χρόνου.

Η ανακοίνωση που θεσπίζει το πλαίσιο του 2030 συνοδεύεται από **έκθεση σχετικά με τις ενεργειακές τιμές και το κόστος**, η οποία αξιολογεί τις βασικές κινητήριες δυνάμεις και συγκρίνει τις τιμές στην ΕΕ με εκείνες των βασικών εμπορικών εταίρων της. Οι τιμές της ενέργειας αυξήθηκαν σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη από το 2008, κυρίως λόγω των φόρων και των τελών, αλλά και λόγω του υψηλότερου κόστους δικτύου. Η σύγκριση με τους διεθνείς εταίρους επισημαίνει την αύξηση των διαφορών στις τιμές, ιδίως με τις τιμές αερίου στις ΗΠΑ – το οποίο θα μπορούσε να υπονομεύσει την

ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, ιδίως για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Ωστόσο, η αύξηση των τιμών της ενέργειας μπορεί να αντισταθμιστεί εν μέρει με τις οικονομικά αποδοτικές ενεργειακές και κλιματικές πολιτικές, τις ανταγωνιστικές αγορές ενέργειας και μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, όπως η χρήση ενεργειακά αποδοτικότερων προϊόντων. Οι προσπάθειες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας για την ενεργειακή αποδοτικότητα μπορεί να χρειαστεί να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο, έχοντας κατά νου τα φυσικά όρια, όπως οι ανταγωνιστές κάνουν το ίδιο και η ευρωπαϊκή βιομηχανία επενδύει στο εξωτερικό ώστε να είναι πιο κοντά στις διευρυνόμενες αγορές. Οι διαπιστώσεις αυτές ενημερώνουν το πλαίσιο του 2030.

Επόμενα βήματα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένεται να εξετάσει το πλαίσιο κατά την εαρινή του σύνοδο στις 20-21 Μαρτίου.

Ιστορικό

Το πλαίσιο βασίζεται στην υπάρχουσα δέσμη στόχων για το κλίμα και την ενέργεια (Climate and Energy Package) για το 2020 καθώς και στους χάρτες πορείας της Επιτροπής του 2050 για την ενέργεια και για μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Η ανακοίνωση σχετικά με το πλαίσιο πολιτικής για το 2030 αποτελεί συνέχεια της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής του Μαρτίου 2013, η οποία δρομολόγησε ευρεία δημόσια διαβούλευση σχετικά με το καταλληλότερο φάσμα και τη δομή των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030. Τα εν λόγω έγγραφα αντικατοπτρίζουν τον στόχο της ΕΕ για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 80-95 % κάτω από τα επίπεδα του 1990 έως το 2050, στο πλαίσιο των προσπαθειών που πρέπει να καταβληθούν από τις ανεπτυγμένες χώρες.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Σχετικά με τις ενεργειακές πτυχές του πλαισίου:

http://ec.europa.eu/energy/2030_en.htm

Σχετικά με τις κλιματικές πτυχές του πλαισίου:

http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm